

עלון שבועי נחלת שדה

חידושי תורה בדרך הדרוש
והאגדה על פרשת השבוע

מאת מחבר סדרת הספרים "נחלת שדה" על התורה והמועדים

315 פופט תלמיז אצויע תשס"ח שנה ז' אטיון 315

לתגובות/הערות/דרשות והרצאות ניתן לפנות לטלפון – 050-4145482

ניתן לקבל את העלון במייל etayba1@gmail.com

הנושא: הקירבה אל בורא עולם בעת הריחוק

ושלשה ימים אסור לה לבוא לבית המקדש ולאכול קדשים, וכי זה שכרה על מצוה רבה זו?

אלא היולדת בזכות המצוה שקיימה, באה לידי ריחוק, כי אצל בורא עולם דוקא כשהוא מרחיק את האדם – מנגלה בזה את קירבתו, כי בזה מתעורר האדם להרבות בתפילה והתחנונים לבורא עולם, ואז מגיש את קירבתו ה'.

מובא בבטאון קול ברמה: בחודש טבת האחרון נהרג רבי אשר שניצר ז"ל בתאונת אופנוע בכביש 5 במוצאי שבת זה היה, הוא היה גבאי בית הכנסת באלעד. בהיותו בשליחות קודש של השגחה כשרותית. בנוסף לצער האיום על עצם לכתו בטרם-עת של יהודי יקר שכזה, הצטרפה עגמת-נפש גדולה בהיודוע שלרב שניצר, שהיה בן 35 בפטירתו, יש 7 ילדים קטנים בבית, ורעייתו שתחי' צריכה בס"ד ללדת בקרוב את הילד השמיני.

כמובן שאי אפשר לתאר את עוצמת הכאב והיגון התוקפים משפחה שכזו, שפתאום, 'באמצע החיים', מתבשרים בבשורת-איוב נוראה שכזו. איך מצליחים להחזיק מעמד ולהמשיך את שגרת-החיים השוטפת, עם הילדים הרכים, על כל מה שכרוך ב'שגרה' שכזו? והנה, שמענו שהאלמנה תשזכה לאריכות ימים ושנים, וה' יתן לה כח ויכולת להתמודד עם הנסיון הקשה שהציבו לה מן השמים, היא הוכיחה, מהרגע הראשון, את כוח - אמונתה בבורא עולם, וחזיקה וניחמה בעצמה את כל מנחמיה שבאו בימי ה'שבעה' לביתם בעיר אלעד.

אבל זה עוד לא היה הכל. בני המשפחה סיפרו על מה שהיה בתום ימי האבל, לאחר שכולם עלו כנהוג לקברו של הרב שניצר. לאחר אמירת פרקי התהלים, וה'קדיש' המרטיט שיצא מפיהם של הילדים הקטנים, הכריזה האלמנה תחי' בפני כל הנוכחים: מכאן אנחנו לא נוסעים הביתה, אלא לכותל המערבי... אף אחד לא הבין למה בדיוק היא מתכוונת. אבל היא לא הותירה את המשפחה במצב של אי-הבנה. 'אנחנו נוסעים עכשיו לכותל המערבי כדי להודות להשם יתברך על השנים שבהן זכינו להיות לצדו של הבעל היקר שלי, אמרה האלמנה האמיצה, והדהימה את כל הנוכחים באמונת-התום המפעמת בקרבה.

כל אחד מבין שברגעים אלה אף אחד אינו 'משחק משחקים', ולא מדבר ב'כאילו'... אם הגב' שניצר אמרה מה שאמרה, אות ברור שהיא הרגישה את הדברים באמת, וליבה הרגיש צורך להודות להשם יתברך על השנים שבהן היה לה בעל מסור כל-כך. יצוין עוד, שהאלמנה הוסיפה, שאיני אומרת שצריך להודות על השנים שבהן זכינו למה שזכינו, ואינני אומרת על "השנים היפות", כי אם אגיד כך, סימן שאני מרגישה שעד היום היו שנים יפות, ומעתה ואילך השנים לא תהיינה כאלה! ואסור להרגיש כך! - אמרה. כי אותו אבא-שבשמים שהביא עלינו את השנים היפות עד עתה, יכול לעשות זאת גם מעתה ואילך!

איזו אמונה תמימה בהשם יתברך!!!

המדרש בפרשה מביא (ויקרא רבה פרשה י"ד אות ב') על הפסוק (איוב לו, ג) "אִשָּׁא יָדְעִי לְמַרְחֹק וְלִפְעָלִי אֶתֵּן צֶדֶק", אמר רבי נתן: מחשבין לשמו של אברהם אבינו אותו שבא מרחוק, הדא הוא דכתיב "וישא אברהם את עינו וירא את המקום מרחוק".

נמצא אם כן שאברהם אבינו נקרא "רחוק" (כך מדייק החידושי הר"ם בספר הזכות). וצריך להבין מה מעלת תואר זה?

מצינו בגמרא בברכות (כו:): אברהם תיקן תפילת שחרית, שנאמר "וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם", ואין עמידה אלא תפלה שנאמר "ויעמד פינחס ויפלל". והנה פסוק זה נאמר אצל אברהם אבינו שהתפלל על סדום שלא תתהפך, ובאמת שלא התקבלה תפילתו כמו שנאמר "ואברהם שב למקומו". (כמובן שאין דבר כזה תפילה שהולכת לאיבוד ואינה מתקבלת שבדאי הועילה לעיתות אחרות עבור עם ישראל. והיה מעשה בארצות הברית ביהודי שנדרס וכמעט מת מפצעיו והיה שמו של הפצוע "שלמה זלמן בן צביה", כשמו של מרן הגרש"ז אויערבאך זצוק"ל, והנה הרופאים בנדיבותם נתנו לו ימים אחדים בלבד, אך הוא הבריא ושב לאיתנו. לאחר מכן סיפר רב הקהילה כי יומיים לאחר התאונה של אותו יהודי באמריקה נחלה מרן הגרש"ז ובאותו רגע שמרן הגרש"ז זצוק"ל הסתלק לבית עולמו בירושלים, החולה הנ"ל שיבלחט"א התעורר והבריא. והיה זה כאילו התפילות שהתפללו על הרב אויערבאך הועילו לחולה זה, וכנראה חלק מזכויות התפילות שהתפללו על מרן הגרש"ז, הועילו לאותו חולה שיבלחט"א ששמו כשמו וכשם אמו של מרן הגרש"ז).

וכן הגמרא בברכות (ו:): מביאה: א"ר חלבו א"ר הונא: כל הקובע מקום לתפילתו אלוקי אברהם בעזרו וכשמת אומרים לו: אי עניו אי חסיד מתלמידיו של אברהם אבינו, ואברהם אבינו מנא לן דקבע מקום? דכתיב "וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם" (בראשית י"ט, כ"ז) ואין עמידה אלא תפילה שנאמר "ויעמוד פינחס ויפלל" (תהילים ק"ו פסוק ל'). ועל מקור זה סמכו הטור והשו"ע ושאר פוסקים וכתבו בסי' צ': "ויקבע מקום לתפילתו שלא ישנהו אם לא לצורך גדול".

ושבו גם פסוק זה נאמר אצל הפיכת סדום, שבזה לכאורה לא נתקבלה תפילתו של אברהם אבינו.

אלא אברהם אבינו מלמדנו יסוד גדול, כי פעמים הריחוק שאדם מרגיש בעת שלא נתקבלה תפילתו, טהות היא, ובאמת אין לך קירבה גדולה מזו, כיון שלא נתקיים רצונו הרי שלבו נשבר בקרבו, ובזה מתקרב הוא ביותר אל בורא עולם. ולכן נקרא אברהם אבינו "רחוק" כי ממנו נלמד שאצל בורא עולם הריחוק הוא הקירוב הגדול ביותר.

ודבר זה נלמד גם אצל היולדת אשר לכאורה הביאה חיים לעולם, קיימה מצוה חשובה של "לא תהו בראה לשבת יצרה" ומה התוצאה מכך? נעשית טמאה שבעה ימים, ואחר כך עוד שלושים

וכן צריך להרגיש כל יהודי בעת צרותו, רח"ל. להרגיש בכל ליבו שיש מי ששומר עליו גם כעת, וגם בשיאה של הצרה יש באפשרותו להציל אותו ולהושיעו מכף כל אויביו! החוכמה היא להרגיש זאת לא רק כאשר השי"ת יוכיח לנו שהכל היה לטובה, אלא עכשיו, גם כאשר מר לנו בלב, ואם היו שואלים אותנו היינו לבטח משיבים שהעולם צריך להתנהל בצורה אחרת, כי אם השי"ת הביא עלינו מה שהביא, והכל ברחמי המרובים ובחמלתו הגדולה על בניו - אהוביו, עלינו לשמוח ולהודות גם על הצרות, שבאמת הן אינן צרות, אלא באו לעולם לטובתנו.

בספר-תולדותיו של הגאון רבי שמואל בירנבוים זצ"ל, ראש ישיבת מיר בארה"ב, מסופר שהגר"ש עבר שני התקפי-לב, ובפעם השניה אמר שההתקף קרה כי תמיד הוא הקפיד להודות להקב"ה שהוא בריא, 'אבל לא הודיתי בפרטות על כל פעימות-הלב שבכל רגע ורגע... ואכן, הוסיף הגר"ש, כאשר הודיתי בפרטות על כל הפעימות של הלב שלי, הבראתי מההתקפים.

אומר הפסוק בתהילים פרק ק"ו פסוק מ"ד: "וירא בצר להם בשמעו את רנתם". וקשה, וכי בעת צרה משמיעים רינה?

אלא, שהדבר יבואר על פי מה שנאמר בפרשת בשלח "ותצאן כל הנשים אחריה בתופים ובמחולות". ומקשה המדרש מאין היו להם במדבר תופים? ומתוך, שהיו הצדקניות הללו מובטחות שהקב"ה עושה להן נסים, ולכן הוציאו תופים ממצרים.

וזה הפירוש גם בפסוק הקודם שהבאנו, 'וירא בצר להם בשמעו את רינתם', דהיינו שראה הקב"ה שבני ישראל בצר להם, ובעודם בצרתם, כבר הם משמיעים את רינתם, את השירה אשר הכינו, ולכן הושיעים!

ומכאן אפשר ללמוד בבירור, שכל ברי-ישראל המצוי חלילה בעת צרה ומצוקה, ומזמר ומשורר להשי"ת על הישועה העתידה, מובטח הוא אכן שהשי"ת יהיה בעזרו.

וכיהודים מאמינים אנחנו בוטחים וסומכים על אבינו-שבשמים שכל מה שהוא עושה אתנו - הכל-הכל לטובה, וגם הצרות הפוקדות את בתי בני ישראל, הן-הן טובתן הגדולה; ואם כך, כשעושים לך טובה, האם הנך בוכה או שמח? וזו צריכה להיות ההרגשה שלנו גם בעת המצוקות הכי-גדולות.

נכון שזה קשה! אפילו מאוד-מאוד אבל כשמדובר באמונה פשוטה, שאין מאחוריה סעיפים וסעיפי-סעיפים. רק להאמין שהכל מהשי"ת, והכל לטובה. וכשהדברים הללו נספגים בלבנו נוכל להתגבר על כל הבעיות והמועקות הפוקדות את דורנו.

כדי להמחיש זאת, נביא את סיפורה משפחת של טננבוים, שנולדו לה כמה ילדים חולים, ואחת מהן, הבת חיה נפטרה לפני חודש בגיל 31 המשפחה, המתגוררת בשיכון ג' בבני ברק, ידועה מזה שנים רבות כספר -מוסר-חי ומהלך, בצורה שבה הם לקחו את מה שהביא הקב"ה עליהם. ההורים, האב והאם יחד, וכל אחד לחוד, החליטו כבר בתחילת הדרך שכיון שמדובר בנשמות גבוהות, שלא חטאו ולא יחטאו במשך כל ימיהם, הרי שלא רק שאין זו צרה שנחתה עליהם, אלא זכות עצומה היא לטפל בהם. והם כל כך חיים את ההרגשה הזו, כך שהם העבירו את ההרגשה הזו גם לילדיהם הבריאים, שגם הם שולבו באותה שמחה טבעית שבה טיפלו ההורים בילדים החולים. ההורים ציטטו בפני הילדים את מה שמבא בספרים הקדושים, שהדור האחרון שלנו הוא 'דור של גלגולים' שבאו לתקן פגמים שנעשו בגלגולים קודמים, ומכיון שהילדים הללו אינם מסוגלים לחטוא, הרי ברור שמדובר בנשמות גבוהות מאוד, שבאו לעולם על מנת לתקן פגם קטנטן כלשהו, ומיד לאחר מכן יפתחו בפניהם שערי-גן-עדן.

מנהל הסמינר בבני ברק, הרב יוסף אברהם וולף זצ"ל, סיפר תמיד שמרן החזון איש נהג ללוות נפטרים כברת-דרך קטנה, אבל כשהיה מדובר בנשמות הגבוהות הללו, הטריח את עצמו ללוותם עד לבית העלמין ונשאר עד לאחר סתימת הגולל. והיה אומר: "הנשמות הללו עשו אתנו חסד, ולכן גם אנחנו מצוים לעשות עממן חסד". וכוונתו היתה שבכך שבאו לעולם, ותקנוהו, הרי עשו בכך חסד עם כל בני הדור.

לפני כמה שנים, כשנפטר בנה של משפחת טננבוים, הגיע הגאון רבי שלמה זלמן אולמן זצ"ל (רב שכונת משכנות יעקב בב"ב שנפטר השנה בט"ו שבט) לנחם את בני המשפחה. לפני שיצא את הבית, לחש באוזנו של האב שיחרוט על מצבת-בנו את המלים "קודש לה!" הדבר היה לפלא, כיון שהגרש"ז היה ידוע כרב ופוסק שאם לא שואלים אותו הוא איננו מורה מעצמו. ובמקרה זה ניגש הגאון זצ"ל אל האבא, ואמר לו כך. ואם זה עדיין לא הספיק, הרי לאחר שניחם הגרש"ז בעזרת הנשים, חזר שוב אל ר' משה והזכיר לו שוב את דבריו. "אל תשכח לחרוט את המלים הללו על המצבה".

למדנו על גודל הקדושה המצויה בנשמות הללו, ועל הזכות לגדל אותן. אלא מה? שהדברים צריכים להיות חדורים היטב בלב. ורק מי שמודע לכך, מסוגל להתנהג כשם שמתנהגת משפחת טננבוים. מי שמכיר את הווי החיים במשפחה מופלאה זו, יודע שמדובר במשהו מיוחד במינו, ובאנשים שלקחו את התפקיד שהוטל עליהם במלוא הרצינות, ולא איבדו מאומה משמחת החיים שלהם. אדרבה; כל נשימה ונשימה שנשמו הילדים הללו, העניקה סיפוק לבני המשפחה, לאבא ולאמא, לאחים ולאחיות.

לפני כמה שנים נכנס אדם שאינו מוכר לבית המרקחת 'טננבוים' בפנית הרחובות נחמיה-חזון איש (שם עובד ר' משה, יחד עם אחיו ר' זאב) האיש היה נראה כיהודי חרדי לכל דבר, עם פאות וזקן, ולכן לא עורר תשומת-לב מיוחדת. לפתע הוא ניגש אל ר' משה ושואל אותו: "האם אתם הייתם באבלות לפני זמן מה על בנכם החולה?" וכשהתשובה היתה חיובית, פורץ האיש בבכי נסער, ומספר: אני נמנית עם אנשי מד"א שהגיעו לטפל בבנכם החולה ברגעים שלפני פטירתו. והנה, משראיתי באיזה ילד מדובר, ובהיותי שייך אז לחברה שאינה שומרת-מצוות, חשבתי שאתם לא תהיו כל-כך נסערים, אם יקרה הגרוע מכל! אבל הופתעתי, ואפילו נדהמתי, להיווכח שהתייחסתם היתה בניגוד לכל מה שאני מכיר... מהרגע שהגעתי לטפל בבנכם, שמעתי את האמא זועקת ומדברת בבחור וחיבתו של הילד הזה, ומבקשת/מתחננת שנעשה את כל המאמצים להצילו. וברגע שהמאמצים לא נשאו פרי, והוא נפטר, פרצתם כולכם בבכי מתייפח, ודיברתם על נשמתו הגבוהה, ואיזו זכות שהיתה לכם לטפל בילד הזה. כך, במשך שעה ארוכה. הדברים נכנסו לליבי, וראיתי בהם דרך חיים שונה לחלוטין מכל מה שחונכתי. כשחזרתי הביתה, החלטתי 'לעשות חושבים' על דרכי בחיים, וחזרתי בתשובה שלימה. והכל בזכותכם, ובזכות הילד שנפטר.

מחזות מרגשים נראו גם לאחר פטירתה של הבת ע"ה, לפני כחודש. בעליה של חנות הירקות הסמוכה לבית משפחת טננבוים, פרץ בבכי, וסיפר שלפני 3 שנים, כאשר אשתו של אחיו היתה בהריון, אמרו לה הרופאים שהעובר איננו בריא, ויעצו לה לבצע הפלה. ואתם, המשיך הירקן לבכות בקול רם, שכנעתם את אחי ורעייתו שלא לשמוע לרופאים, תוך שהנכם מצביעים על המצב שלכם, ומתארים את האושר הגדול הטמון בטיפול בילדים אלה. כיון שהם הרגישו שאתם מדברים מתוך הלב, ובוודאי ללא אינטרסים, השתכנעו אחי ורעייתו ולא בצעו את ההפלה. ומה קרה לבסוף? - נולד להם ילד בריא לחלוטין. והכל בזכותכם! ואיך לא אבכה? - סיפר מוכר הירקות.

פעם, מספר האב הדגול, התקשרו אלינו מארגון מסוים וביקשו לקחת את הבן ז"ל למחנה נופש. הסכמנו, בתנאי שימונה אחראי מיוחד להנחת התפילין של הילד. לאחר שניתנה הסכמה לכך, שלחנו את דוד למחנה, שבסיומו סיפר לנו האחראי על דבר מופלא.

יום אחד, כשבאתי להניח לו תפילין, טעיתי, והתכוונתי להניח על יד ימינו. הבן שלכם, דוד, סירב להניח, ו...הרים את ידו השמאלית לאות שהיא היד שעליה צריכים להניח. ההורים היו נדהמים, כיון שדוד מעולם לא הזיז את ידו! מעולם! והנה הפעם, כשהדבר נגע לרוחניות ולעצם קיום מעשה-המצווה, הוא הרים את היד. כשהראו לנו תמונה המצביעה על הרמת-היד, ממש לא האמנו למראה עינינו, מספר האב.

בקונטרס 'אהל דוד' שהופיע לאחר פטירתו של הבן, מובא מכתב שכתב הבן דוד ז"ל בהגיעו לגיל מצוות, ומשהגיע המכתב אל מרן הגרמ"י ליפקוביץ זצ"ל, הורה לפרסמו לתועלת הרבים.

כך הוא כותב: 'לכל יקירי ודורשי טובתי שליט"א, וירא כי טוב ה' ברחמי ברא עולם מלא בכל מחמדי תבל, וידע הבורא שעתידין בניו לסבול כאב וצרות בזה העולם, ואף על פי כן אמר כי טוב, משמע שזהו הטוב האמיתי, וזה שנאמר כל מאן דעביד רחמנא לטב עביד. יהי רצון שנזכה כולנו לטוב הנגלה, ויקיים בנו הכותב הבוטח בה' חסד יסובבנו. בשבילכם תמיד, דוד.'

כדי לקנות את דרך החיים המופלאה הזו, לא צריך להגיע עד למצב של ילדים חולים, רח"ל. כל אחד עם הקשיים שלו, עם הנסיגות שלו, אם היה מאמץ את הדברים הנ"ל, ומחדיר לעצמו את הידיעה שכל ביאתו לעולם לא היתה אלא כדי למלא את תפקידו בנאמנות, הרי שהקשיים בהם הוא נתקל במהלך החיים לא היו קשיים כלל, והיו הופכים ל'משימות' שעליו לבצע. שמחה תמידית היתה מלווה אותו כל העת, והיה בכוחו לסייע אף לאחרים, וללמדם פרק באמונה ובתוכחת-חיים.

קו השיעורים "להתענג בתענוגים"

0772618021

לשמיעת שיעורים על פרשת השבוע: 134